

ივერიის

1877—1888

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1888

გაზეთის ღირს			
თვე	ან. კ.	თვე	ან. კ.
12	10	6	—
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 70
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შუბრი

გაზეთის დასაგეგმად და ყრომ განცხადებათა დასაგეგმად უნდა მიჰმართოს: თბილისი რედაქციის, ახალ ზებუთის ქუჩა, სახლი № 9, ბნ ზინდელის საცხოვროს. გოლოვინის პრინციპები, წერა-კითხვის საზოგადოების განცხადებისას.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრუქტურა რვა კაპ.

ტფილისის გუბერნიის თავდაზნაურობის კრება დიწყება მომავალ მისის ოცსა.

გაცნობიან ამავე თავდაზნაურობას ტფილისის გუბერნიისას.

ტფილისის გუბერნიის თავდაზნაურობის წინამძღოლი, გენერალ-ლეიტენანტი

ქართული თეატრი

დღეს, 14 თებერვალს,

ქართულ დრამატულ საზოგადოებისა დასის მიერ კ. შიშინის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება:

I

გემრიელი ლეკმა

კომედია 3 მოქმედებად.

II

ბიძისთან ბაჟოსუბაჟა

ოპერეტა-კომედია 1 მოქმედებად, თ. რ. ერისთავისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ. ნ. სავროვი-ამაშვილი, ანდრონიკოვისა, ლეონიძისა; ბ. ნ. ყიფიანის, ამაშიძე, ცაგარელი და სხვანი.

აღვილებს ფასი ჩვეულებრივია დასაწყისი საღამო 7 1/2 საათზე.

ფელეტონი

ახალი წიგნები

„სამი სხვაგვარი“ — მოთხრობა დ. კარიჭაშვილისა. 1887 წელი.

სიყვარულს თავისი საკუთარი საბანებელი აქვს და ეს საბანებელი განხლებული გული. ქართველი კაცი ამბობს, რომ გული ისეთია, ვითო მარტივი შვიდი ზღვისაო, და სწორედ მართალიც არის: გული შვიდი ზღვისა, მღვდელს და ზვირთებს ხან აქეთ გააქანებენ კაცის არსებას, ხან იქით. დღეს რომ დაშვილებული და დაწყნარებული იყოს გული, როგორც ზღვა უნაივო დღემ, ხვალ, თითქო გრივალმა დაპებრია, მოჰყვება შვიდი ზღვისა, აზვირთდება, აფლუნდება, გვირგვინება ბუღბუღად გაღმავარდნას აპირებსა.

ასეთი მოულოდნელი საბანებელი ამოურჩევია სიყვარულსა და ძველადც იქნება კაცმა თავისი სიცოცხლე განულო ისე, რომ ერთხელ მაინც უფრო-მოულოდნელად, ტყვედ არ გაუზღვდეს სიყვარულსა, არ მისცეს შესაფერი ხარკი, გადასახადი. მძიმე ეს გადასახადი, ძველად ყმაბა და ტყვეობა, ბევრი სიმწარე შეგვხვდება გზაზე, ხშირად მოხიბლულსა და უსამიან მარცხში ჩაჭარბებულს, იქცება სამედიკოდად გაიშვარო სოცტელმ, მაგრამ სიყვარულს თან ახლავს ციური ნეტარება და ამ ნეტარების წუთიერი გემება ღირს იმათა, რომ კაც-

ტფილისი, 13 თებერვალი

დიდი ხანია, რაც რუსეთის მებატონეებს მამულები თან-და-თან წვრილმანდება და თან ხელიდან ეცლება თავიანთ პატრონებს, რის გამოისობითაც თავდაზნაურობას რუსეთში უფრო და უფრო ეყარებათ ეკონომიური ძალე-დანე და საზოგადო მნიშვნელობა. მრავალნი წარჩინებულნი გვარეულობანი, ცნობილნი სიმდიდრით და საზოგადო მნიშვნელობითა, დღეს სრულიად მიმდევრული არიან და მათნი წარმომადგენელნი მხოლოდ ჩრდილი-და-არხან თავიანთ წინაპრებისა. სამაგვირთად იმ მებატონეთა ადგილს იჭერენ სხვადა-სხვა დახალის წოდების წარმომადგენელნი, რომელნიც არა-მოთარს საშუალებას არა ჰზოგავენ, რათა რაც მოსახვეჭელია ამ წუთი-სოფლის სუფარზე, მიხევეჭონ და სხვათა-კი მხრალზე დასტოვონ. ამ გარემოებას, ესე იგი მებატონეების დამკირებასა, გადატყვევებას და სხვა ახლის წოდების გამოჩენას აქვს თავისი საზოგადოებრივი, ეკონომიური და ისტორიული საბუთები, რომელთა განხილვას ჩვენ აქ არ შევუდგებთ. ჩვენ მხოლოდ აღვნიშნეთ ის გარემოება, რომელიც ეკადვინ სხვადასხვა თვით რუსეთის

მა ყველაფერი იტანოს, დასთმოს, რაკ-კი დასათმობია, და მსხვერპლად მიათავს წინადა სიყვარულსა. ტყუილად-კი არ ამბობს ჯიშმერ ჩოლაყაშვილი:

სიყვარული, მადლს შესსა

გინ არს, რომელ არ ქიანებულს? გინ არს, რომელ გულს ტახტად, იხარას სარკად არა გემუდეს! შეგან მუყე მონად კუთას, შეგან ბოქმე ვედად რთაფეს.

ასეთი საყვარელი გრძობა სიყვარული და მიხეობა ეს არის, რომ სიყვარულის ამავე ყველანი გულის ძვირთა იმენენ და ხალისითა კითხულობენ წიგნებს, სადაც ეს გრძობა გამოხატულია. თანაც სიყვარული თითქმის უტყუარი საწყობა და იმით აწყობა ადამიანის ზნე-ჩვეულებას, ხალისით, იმისი რწმენა, აზრი და ზნეობა. რამდენად უფრო ქვიანი, მკოდნე და ხელოვანი კაცი, რომელიც სიყვარულის აქვას ვიამობით, იმდენად უფრო ნალოდ დავგახტებთათ თავაღნი ცხოვრება მივლის საზოგადოებისა, სადაც ეს სიყვარულის ამავე მომხდობა, იმდენად ცხელი და თქვენივის სასიათები და ზნეობა გმირებისა, ვისაც ამავე შეგებმა

ახალგაზრდა მწერალმა, ბ. ნ. მ. კარიჭაშვილმა, ამ ორის თითვის წინადა დაბეჭდინა თავისი მოთხრობა — „სამი სხვაგვარი“, სადაც აწერილია ერთი საინტერესო ამავე სიყვარული საჩვენის ცხოვრებლიან. თანაც მოთხრობა შეგებმა ძრით წოდებულს ახალგაზრდა ინტელიგენციასა. უმთავ-

თავად — აზნაურობისათვის. ეს წოდება დაუფიქრებ და ჩაუფიქრებდა თავის მდგომარეობას, განიზრახა რომელიმე საშუალება აღმოაჩინოს, რათა თავიდან აიცილოს მწარე ხვედრი. ამ გზით აზრსა რუსეთის თავდაზნაურობისას ამუშავებს თან წოდებრივი ანდერძი და მიდრეკილება, ესე იგი იმის სურვილი, რომ ხელიდან არ გამოეცალოს წოდებრივი უპირატესობა, და თან შიში ეკონომიურად გადატყვევებისა და განადგურებისა. ამ ორს მიზეზს, რასაც კვირველი, ერთმანეთ შორის მჭიდროდ გაბმული აქვს, და თავდაზნაურობას კარგად ესმის, რომ ამ წუთი-სოფლის სურვარზე უპირატესობა მისთვის, ვითარაც წოდებისათვის, უქმი სურვეა არ არის და თან ისიც შეგნებული აქვს, რომ უკველივე უპირატესობა ეკონომიურის შემძღებლობის გარეშე სრულიად უქმი და ფუჭია.

მართალია, რუსეთში მადალს წოდებას არსადვს არა ჰქონია სახელმწიფო ცხოვრებაში ის მნიშვნელობა, რომელიც სხვა ქვეყნებში მოუპოვებია, მაგრამ დღეს-კი იმისი მნიშვნელობა, სხვათა შორის ეკონომიურის მიზეზის გამოც, თან-და-თან კლებულობს. ამის მიზეზი, როგორც ვსთქვით,

რისნი მოქმედი პირნი არიან ნიკო ბიბლოუსი, ალექსი ბერიძე და კატო ცერინიძე. ბიბლოუსმა გათავა სწავლა მოსკოვის უნივერსიტეტში და კარგადც გაათავა. ავტორი გვეუბნება — ბიბლოუსი ისეთი კაცი არ იყო, რომ კერძო პირთაგანს ცხოვრებას დასჯერებოყო, იმას ვნად შეძლებდის დავგარად საზოგადოებისათვის, ქვეყნისთვისაც ემზობო. ალექსი ბერიძემაც ჩინებულად გათავა სწავლა რუსეთში, შემდეგ წავიდა საზღვარგარეთ. იქაც ბევრი ისწავლა და დაბრუნდა თავის ქვეყანაში იმეც კეთილ განზრახვით, როგორც ბიბლოუსი — შეძლების დავგარად ქვეყანას ემზობოყო. ბიბლოუსი შეუყვარდა ერთი ღარიბი ქალი, კატო ცერინიძე, რომელმაც გიშნაზისი მწიფედ კლასი შესწავლეს და თავი დაანება სასწავლებელს. ავტორი ამბობს, რომ კარგი, ცოდნის მოყვარე და ლამაზი ქალი იყო კატო ცერინიძე. კატოს შვილებიც მოეწონათ ბიბლოუსი და მიახლოეს თავიანთ ქალი. ცოდ-ქმარნი ბედნიერად დასცხოვრდნენ და შეძლების-და-გვარად ემზობოვდნენ სამშობლო ქვეყანას. ცოდ-ქმარნი ბევრი ნაცნობები გაიჩინეს ტფილისში და ხშირადაც მხედობდნენ ერთმანეთისა. სხვათა შორის გაიქნეს ახლად ჩამოსული ალექსი ბერიძეც. ეს ახალგაზრდა საშინლად მოეწონათ ცოდ-ქმარსაც. ბერიძესაც ძრით დაუყვარდა ქალი. მალე უფრომანეთოდ ეკლასი სძლებდნენ საშინე, მეტადე კაცო და ბე-

რუსეთის ახალი წოდებლობა, რომელმაც სხვა რიგად დააბრიალა სხვა-და-სხვა წოდების ვითარება, და აგრეთვე მამულების დაწვრილმანება და დასაწვრილმანება მკვიდრეთა შორის. საქმე იქამდის მივიდა, რომ თითქმის ნახევარს (სამოც ათასს კაცს) მიწის მფლობელ თავად-აზნაურობისას აქვს თითო მემამულეზე 2—200 დღით მიწა, ესე იგი საქმე იმ ზომამდე მიხულია, რომ დიდს ძალს ნაწილს სწინებულის წოდებისას თითქმის არავითარი მამული არა აქვთ, არც გასაყოფელი, არც გამოსაყენებელი. ის მცირე ნაკუწი მიწა, რომელიც იმით შერჩენილია, ისეთს ქვეყანაში, როგორც რუსეთშია, მათთვის მეტი ბარგია, და ეს ხამ იმის მიზეზია, რომ დაწვრილმანებული მამული ჩქარა ეცლება ხელიდან და დევნადვლს მემამულეს და სხვის, უფრო მომჭრენე და შედარებით კარგად მომხმარებელ, ხელში გადადის. ამიტომაც დიდ-ძალი იმ მემამულეებისა სცდილობს თავი დაეწიოს მამულსა, რომელიც იმის საჭიროებას ვერ გასწვდობს, და სასხარს ცხოვრებისას ექნეს მამულის, მიწის გარეშე, სახელმწიფოს და კერძო სამსახურში. ამისათვის იგი მიიზიდება ქალაქებისაკენ, სტა-

რიძე. ბერიძემ მოუხმარა სიარული ბიბლოუსთან და სიამოვნებით აჯარება დროებას კატოსთან მესაიფეში. ზაფხულმაც მოაჯანა და ისე მოხდა საქმე, რომ ნიკო ბიბლოუსმა, ალექსი ბერიძის რჩევით, დაიჭირა საზაფხულის სახლი იმ სოფელში, სადაც ავარაკად გავიდა თითო ბერიძე. ნიკო ტფილისში სასახურს გვირგვინებდა თავსა და ძალიანაც უხარდა, რომ სოფელად ალექსი ბერიძე მხოლოდად ეყოლობდა იმის სახლსა და მეგობრობას და პატრონობას გაუწყვედა მარტო-ხელ ქალსა. მაგრამ ამ მახლობლობას მოჰყვა მარა, რომ კატოსა და ბერიძეს შეუყვარდა ერთმანეთი და ერთად ცხოვრებად დაიწყეს. ბიბლოუსმა დიდხანს არა იცუდა-რა ამისი. ყვირა-უქმე დიდით მოდიოდა თავის ცოდთან, რომელიც დავგარად ცოდისა და მეგობრის ნახვით და ისეც დაბრუნდებოდა სასახურში. საც ვაიარა ზაფხულმა. ჩამოვიდნენ ტფილისში. კატო თავის ქმართან იყო და ხშირად დაიარებოდა საყვარელ ბერიძესთან. ორივემ დიდხანს უმალეს ნიკო ბიბლოუსს, იქნება არ-კი შეეცუბოინებინათ, თუ რომ სცემეს არ ავილი ექვი და ნიკოს ყურში არ ჩაეყვითნათ. ბოლოს ერთხელმა მოსახლას შეუგებოდა მოტყუება მატკანისა და აუხიბო თავალი ბიბლოუსს. ბიბლოუსი ელდა ეცა, გაუკვირდა, ვაშრა, რომ აქამდის არას ეუბნებოდნენ. ბოლოს გაისტუმრა ახლადამ კატო, რომელიც ბიბლოუსს დიდს მწუხარება-

ვებს მამა-პაპეულს მიწა-წყალს, და ეხლა ხშირად შეხვედებით სოფელ რუსეთში ოდესმე მშვენიერს და მდიდარს და ადელს-კი მივიწყებულს და გავგარანებულს მოსახლობას.

როგორც ჰქნებოდა, ამ წოდების დაღვრა განსხვავდის დღე და თავა-წინ წარმოუდგა საზარელი სურათი წოდებრივისა და ეკონომიურის დაუძღურებისა და დევნადვლობებისა და განადგურებისა. რაკ ერთხელად ამ გვარის სურათი წარმოვიდგა თავა-წინ, იგი შეუდგა იმის ცდასა, რომ როგორმე შეაჩეროს მამულების დაწვრილმანება და ხელიდან გაცუდა. ამის თაბაზე თავდაზნაურობის კრებებს სჯა და თათბირი ჰქმანდათ და თხიანვან-მუტანით, სადაც ჯერ არს, — რომ ისეთი კანონი იქმნას დადგენილი, რომელმაც უნდა ადკრძალოს მამულების დაწვრილმანება მართის. რაკ მამული ერთს დადგენილს ზომამდე მიადევს, ესე იგი რაკი დაწყებული იქნება, რომ ერთს სახლობს უნდა ჰქონდეს არა ნაკლები, მაგალითად, ათასის დედონისა. ეს მამული არ უნდა დაწვრილდეს მკვიდრეთა შორის... არამედ ერთს რომელი-სამე უნდა გავდეს. ამ საშუალებით, თავდაზნაურობის აზრით, ვითომ

როგორც ვსთქვით, მძიმე ქართული და მდიდარი სავანი აუღო თავის კალმის გამოსაცხელად. გათხოვილ ქალს, შვილის პატრონს დედას, შეუყვარდა უცლორი ახლადგანდა ემპროვილი, კარგი მეგობარი თავის ქმრისა. ასეთი ახალი საშინელობა და მძიმე ქალისათვის ეხლანდელ დროში-კი. კაც მავრე რიგად აღვილია შეყვარებულ მეგობრის ყოფა. აქ ორივემ უნდა ებრაოდნენ არა მარტო საკუთარს გრძობასა და აზრს. საზოგადოება, თუმცა უფინდებურად არა, მაგრამ მიინდ ღიდადა ჰქიცხანს ამ გვარის საქციელს და მწარე დღეს აყენებს იმით, ვისაც ამისთანა უბედურება მოტყუება გრძობა სიყვარულისა. საზოგადოებას რომ გაუძღვლოს კაცმა, კიდევ სხვა უფრო მძიმე მოწვევა უდგას წინ ამ გვარ სიყვარულსა — შვილების საშინლად სცეზღელი, მწარე ბერიძის, რადან გან-

შესაძლებელია მამულების შერჩევა და წოდებების მნიშვნელობის დაკავება. როგორც ვხედავთ, თუ ეს აზრი განხორციელდებოდა, უდიდეს ნიჭიან თავად აზნაურებისას მამული სრულიად გამოეყოფა ხელიდან და მხოლოდ მკირე ნაწილის და შერჩევა.

ესენი შეგვიძლია ვიკითხოთ, რამდენად მოსახერხებელია ხსენებულის აზრის და დღევანდელი ეკონომიურის ვითარების შეთანხმება, რამდენად სიანაზრებელია ეკონომიურის წარმატებისათვის მამულების შეკრა?

ა. ს.—

ახალი ამბავი

* **ტურნალ «Юридический Вѣстник»**-ის თებერლის წიგნში დაბეჭდილია სატენოგრაფიო წერილი: «ფშავლები», პროფესორის მაქსიმ კოვალევსკისა. წერილი საკმაოდ გრცელია და ფრიად საინტერესოა ჩვენთვის. მაქსიმ კოვალევსკიმ, როგორც ვთქვით, ამ წაუხულის მოიარა ფშავეთი და იქვე, ადგილობრივად შესწავლა ფშაველთა ყოფა-ცხოვრება.

* ტფილისის გამგობას ერთი მეტად სასარგებლო და განიერული დაწესებულება აქვს შეგობილებული: გამგობას აქვს გამართული ყველა მოსახლარეობის შემხმაველი-დამზადებელი ამხანაგობა. თითო ამხანაგს წევრს ერთსებუა ჯამაგირი და თითქმის ხუთის თავი ჯამაგირის და ინახება იმის სასარგებლოდ, ვისაც გაუფორდება, შეუძლიან ისეისა კიდევ უფრო ამ ამხანაგობის კასიად. 1 იანვარს სულ 106 ამხანაგი ყოფი-

ლა. თითქმის ყველას ერთად შეგებთ, როგორც ესთქით, ხუთის თავი ჯამაგირისა, რაიცა შეადგენს 380 მან. 28 კაპ., ისე რომ დღეს ამხანაგობას აქვს 10,558 მან. 14 კაპ. 1887 წლის მიგება ჰქონია 427 მან. 60 კაპ. ამხანაგობის გამგობის თავმჯდომარეა ი. ტოგანოვი, გამგობის წევრნი არიან: ს. კოჩინთელი, 6. ნახარაძე, კასრად არის 3. ფოსტრენსკი. ამხანაგობა არსებობს აგერ მეოთხე წელიწადია.

* ასეთივე შემხმაველი-დამზადებელი ამხანაგობა დაუარსებია ტფილისის საადგილო-ამბული ბანკში მოსახლარეობა. ეს ამხანაგობა შარშანდღემდ არსებობს და თითო წევრს ერთსებუა ჯამაგირი და თითქმის ხუთის თავი ჯამაგირისა.

* იბეჭდება ამ ქმად სატენოგრაფიო წერილი ხესურების შესახებ, შედგენილი ნ. ურბნელის წერილებიდან რუსულად თ. რაფ. ერთსებუაში, წერილი ჰქვდაფი თეთრ ქუჩაში ტფილისის განყოფილება რუსეთის საიმპერატორო სატენოგრაფიო საზოგადოებისა.

* ჩვენ შევიტყუთ, რომ იგივე პატივქმული თ. რაფ. ერთსებუა ამხანაგობას ამ ქმად სატენოგრაფიო წერილის ცენტის შესახებ და დიდსა და გრცელს გამოკვლევას სამგერელოს ყოფა-ცხოვრებისას. თ. რ. ერთსებუა დიდხანს იყო სამგერელოში, საცა შესწავლა ეს მხარე ჩვენის სამშობლო ქვეყნისა. რაც წერილიდან იქნება თითქმის, რაც ავტორი პრპობობს თურმე ამ თხზულების გასათვებლად და ამ ქმად თითქმის დაუსრულებია კიდევ თავისი დიდი და გრცელი გამოკვლევა.

* მოგვაგონებთ მიკითხვებს, რომ დღეს სალოპის ჩვენს თეატრში ქართული წარმოდგენა დანიშნული.

* ხშირად შემოგვიჩვიეს ხოლმე საზოგადოება ტფილისის ეკპრობის ზომას გადასულს უზრდელბაზე. ნამეტნავად სიფიან ბაზახანასა და თამარის ქრესანოზე. საქმე ის არის, რომ დღესა დაპატარას, დედაკისა და მამაკის ისე არ გაატარებენ ხოლმე, რომ უშეერის სიტყვით და ზოგჯერ უზრდელის საქცილით არ შეურაცხყან.

* გარი: ეს ერთი სრული კვირა, რაც ქართლში განუწყვეტილი წვიმა და მთებზე თოვლი. ძალიან ატალახდა: სოფლიდან სოფლიდან ევლარ მიდიან. აგერ რი დღე, რაც გამოიღარა, მაგრამ ძალიან ჰყინამს ღამ-ღამობითა.

* იქიდანვე: აღრე შეგატყუანბნით, რომ ყელ-ქორებით გარდაიცვალა სასულიერო სასწავლებლის მოსწავლე-მეთქი. ეს საშინელი სენი კოტა ხანს შესდა, მაგრამ ამ თვის დამდეგს კიდევ იჩინა თავი; ამ სენით ერთი დღე-ერთი ბავშვი კიდევ გარდაიცვალა. ავადმყოფობა ხელმედიანად აღიღო მხლოდს, მაგრამ ზოგჯერ სიცილითს პირზე ავდგენს. მიუღს გარში ძელა ყველგან მოდებულთა ეს სენი, მაგრამ, ღვით, ვერ იმის მერე არაინ დაზარალებულა. მინტ გავრცელდებოდეს და გაიშვებოდეს, მიტანება უნდა, თორე ბოლოს ვიშვიშით ევლარას ეშველით—გვიან-და იქნება.

* სოფ. რუთისი (ქართლი): ამს წინად, როგორც გწერდით, რუთისის სასოფლო ბანკი გასტეტეს და რამდენი-

მე თუბანი წილი. გამოიბნა ამ საქმეს გვიან შეუდგა, რადგან ადგილობრივმა აღმინსტრაციამ დროზედ ვერ მიანდა საქმეს ხელი. პირველ პოლიციის გამომიბნა მინც უსებროდ წავიდა: ვერაფერი კაცი ვერცხედ ვერ მიიკვლია. მეორედ დანიშნეს პოლიციის ვარის პოლიციის ბანი და—გი, რამდელი გულმხურავად მოექცა საქმესა და როგორც ამზობენ, მიანო კიდევ ავსაბების კვლას. იმედი აქეთ, რომ სამართალში იქნებინან მიცემულნი დამამეფენი.

* სურამი: ამ დღემში ვილაცემა ღამით გვარკვეს ქუჩაზე ტფილისიდან ჩამოსული ადვოკატი ვისოჩენკო. როგორც თვითონ ამბობს, იმისთვის სამასი მანათი წაერთმევიათ.

* ახალციხე: აქაური დღეთა სასწავლებელი ამ რამდენისამე წლის წინად ქ-ნ ანა მუსხელიშვილის მეკადნიერებისა და მხრუშველობის წყალობით კარგ დანებე იყო დაქვემდებოდა. დღეს ამ სასწავლებელს, თუ-მცა ქალკე შეწყვიტოს აძლევს, მაგრამ მინც ბევრი რამ ექნება. ამიტომ ქ-ნ ანა მუსხელიშვილისამ და აქაუბნა მზრის უფროსმა, ბნმა ნ. ალექსი-მესხიშვილმა, ხსენებულის სასწავლებლის სასარგებლოდ გამართეს, 24-ს ანაწარს, წარმოადგენა. წარმოადგინეს ბნ ავქ. ცვარლის პიესა «ხანუბა». რათა რუსის საზოგადოებად დასწრებოდა წარმოადგენს, ანა მუსხელიშვილისამ მოკლედ გადასთარგმნა რუსულს ენაზე ხანუბა შინარია. ხალხი ბევრი დაწერა წარმოდგენაზე. ხანუბს გარდა დარჩა სასწავლებელს თერთმეტი თუ-მანი ფული.

* ბოჩოპის მახლობლად ექვს-

თებერალს მგლებს დაუფლავითი ერთი თხუთმეტის წლის ყმაწვილი, რომელიც ბოჩოპიდანა. ს. ტარას მინადალა. მეორე დღეს კიდევ რიკაკი დაუბნინათ ისე, რომ იმათი მორჩინის იმედი არა აქეთო («Кавказ»-ი).

* ამ მოკლე ხანში მთავარამართებელი კავკასიისა წარუდგენს სახელმწიფო საშკრას აზს, რომ მკირე გარდასახდი დაედეს იმ სავეტრო საკონერლს, რომელსაც ქ. ბანკოს გაკრედ აწუბონენ. ამ გარდასახებით უნდა შევიან ის ფული, რომელიც გადადებულია ბაქოში მართლმადიდებელი ეკლესიის ასაგებად. მიწერ-მარწერა ამ საქმის შესახებ დიდი ხანია სწავლობებს. ეკლესიის უნდა ავგონ მაღალს ადგილზე, მუსულმანთა ძველს მახლობლად, რომელსაც კარგად მოხარული მოედინა უტარეს-ბაქოს ოლქის სასამართლოსა და საქალკეოების შენობათა შუა («Новое Время»)

* 12 თებერალს პოლიციის 1 ნაწილში რაჭის მზრის გვლების შუალ. ბასილ მინიერამ, 15 წლისა, თავის გავუფრთხილებლობით გადმოკრდა ენოკლოფიის სახლის შორე სართოლს მოაფრიოდდა და თავი გაიტყნა რამდენსამე ადგოსა. დანუფხული საყურადლომ გავტანეს, მაგრამ გზადვე ვიღრე მიიგუნდნენ, გარდაიცვალა.

* 12 თებერალს დამეს პოლიციის 3 ნაწილში გამოუნგრევიათ ყველი და ტერაპროფის დენიდან, ყზაროვის ქარსელაში, გუბინთან ორი თხუთხი ფულად და ხუთ თხუთხი ვრცების ქანაში. ქარსელაში გუბინი მოატყნეს ბრძანებ ხანუბურებს და გურქ შხაბაძეს, რომელნიც უნდა წარმოებულნი არიან. გამოიბნა სრამოპის

ქორწინებას მისდევს ერთის მხრით მინც შეილებს უკანონო დედამეილობა.

ამისთანა შემთხვევაში რამდენადღე უფრო განათლებული არიან შეცურებულნი, იმდენად უფრო კარგად ესმით ყოველივე ესა და იმდენად უფრო სატარჯელი და მომხმამელოა ამისთანა სიყვარული და ასეთი მდგომარეობა. რასაკვირველია, თუ-ქი ამ მიხვს მინც შედ გადადულის გრძობა სიყვარულისა, მორცხეა ამ ბრძოლას, მაშინ ის გრძობა მართლ ძრივითა და ყოვლად შემძლე-ბელი.

ამ ბრძოლის გამოყენებას და დახატვას ველოდებოდათ ახალგაზდა ავტორისაგან, იმტომ-რომ ამხანაგ უმადლესი სავან სხვა არა გვეჩინა არა მთელს ამის მოთხრობაში, ჩვენის აზრით, აქ უნდა ეყადა ავტორის თავისი კალამი, თავისი ნასული, გამოინდკილი, გამოჩარკვევი, თავისი ნიჭი და ცოდნა. მაგრამ წარმოიდგინეთ, რომ ამ მხარეს სრულებით გვეჩინა აუქცია ბანმა კარიკაშიღობა. მერე როგორ აუქცია... როდესაც ბერიმეზორეგლად აიკაცა კატლასა და გამოუხატდა თავისი სიყვარული, ეკატო ერთი-ორჯელ-ქი შეჩინქუნა, იმედიან თუ უარყო სოქვა, ერთი დამე თან ტკბილად და თან ნადილიანად იარცხნა, თავისი ნიჭი შეეცოდა,— მერე-ქი, მეორე დღემდ მოკიდებულ და დაწევა სიყვარულის წყაროსა და აღარ დაანებ თავი, ვიდრე სხვის პირით არ გავიგებდა ბიბლიურს ამ მოკტუებასა. ჩემის აზრით, ტყუილად და სწამებს ავტორი ამისთანა ცილ-

სა. კატლასავით ფაქიზი და გულწმინდა ქალი ასე ადვილად არ გაწყვეროდა თავის გრძობასა. ამ შემთხვევაში სიყვარულს უტყველად უნდა გარმოეწევა ბრძოლა და ხანგრძლივი ბრძოლა. ავტორი-ქი ადვილად იშორებს თავიდან ამ საქმეს. ესთქით, ეს ცილის წამება კიდევ არაფერია. ავტორის ახალგაზდაობასა და გამოუცდელობას ეატებენ.

მაგრამ არის კიდევ მეორე ცილის წამება, მიმართული კატლასა და ბერიძისადმი, ვითომც ეს ქალ-ვაჟი იქამდის დაცემული არიან ზნეობითა, რომ ოჯახობრივ ბედნიერებას ქურულულად ჰპარავენ ბიბლიურსა და ერთხელად არ გავუვლით ახრი, რომ ასეთი საქციელი მეტად მდაბალი და საზიზღარია. კატო ერთსა და იმავე დროს ქმართანაც სცხოვრობს და საყვარელთანაც. მერე რა ძალა ადგათ, რომ ამისთანა საძაგლობას სხიადიან წიხი ემჩინან? ბიბლიური ხომ არის არა გადავლებუბა იმის სიყვარულს. ერთმანეთს ხომ არ დაეშორებს ძალადობით. ბიბლიური განათლებული ახალგაზდა, ეკვიანი ბიტი და პატიოსანი, როგორც გვეუცხება თითონ ავტორი. თუ მართლად ევარაკი ბიბლიური დინახეს, რომ კატლას სხვა უყვარს, ის აღარ-ქი იკარებს ამისთან ცხოვრებას, არა თუ ძალადობა იხმაროს. მაშინ რად იტყვიან ასე უღირსად? იმიტომ ხომ არა, რომ ბიბლიურს არ ეწირონ? წყენის მეტი ხომ არა იქნებოდა-რა მოსალოდნელი ბიბლიურისაგან. განა შეიძლება ორმა პატიოსანმა ადამიანმა, როგორცსა-

გვიხატავს ავტორი კატლასა და ბერიძეს, საზიზღარი მოქმედება თითქმის ყოველ დღეზე საქმედ გადაიქცეონ მთელ თავთან სიკაცებელში და მარტო იმიტომ, რომ მისამე პატიოსანს კაცს არ დაუყენებოთ? ეს ისეთი ბავშვური საბუთია, რომ გამოიბნის ღირსი არ არის, არა თუ დასაყურებელი იყოს, რადგან ფაქიზი სიყვარული იმას არ იკარებს, რომ წყენას მოეჩირდს და თავზე ლაფი გადაიხსნას. ამიტომ ჩვენ თამაზად შეგვიძლიან ესთქით, რომ ამ მუხლში არასაბეჭებელი ცილის-წამება მოსკელია ახალგაზდა ავტორისა, წინააღმდეგ თვით სიყვარულის ბუნებისა.

მართალია, ქართველ ახალგაზდაებს ცხოვრება დღეს ისეთი უზარო, უგებური, უმაროლა და უსანოა, რომ თითქმის შეუძლებელია მტკიცე პატიოსნების ხასიათების გამოხრდა და გამოჯეკვა. დავეთანხმებით, რომ ბევრი ნაწილი ჩვენის ახალგაზდაობის წარმოადგენთ ზნეობა მოშვერულსა და მოაღწეზულს სულიერს, რომელსაც იმდენად თანამოყვარებობა დასულიარის ღირსების შეგნება არა აქვს, რომ თავისი უზრდელ სიტყვა მინც შევისრულოდა, მკირე დანა-პირი მინც თავს იძღოს და ბოლოდღის გატარებს. ეს ყველაფერი თამაზდ თითქმის ერთხელ ახალგაზდაზე, ქალი იქნება თუ ვაჟი. მაგრამ იმამედ-ქი ვერავის დავეთანხმებთ, რომ ახალგაზდა, გულით პატიოსანი, ქუთუნი ვართალებული, შეუდგეს სხვის ბედნიერების დაქცევას, სხვის ოჯახის დაღუპვას, ისიც მეგობრის ბედნი-

ერისა და ოჯახისას,— და თანაპრცერთხელ გული არ აუქნა კიდეს, არც ერთხელ არ ეზიზღოს თავისი საქციელი. აქ არა თუ მარტო ხასიათის ღაზრობა ჰპრადდება ახალგაზდასა, არამედ ამისთანა საქციელი პირდაპირ გვაჩვენებს, რომ ახალგაზდა სრულებით ზნეობა დაცემული, უნამუსო და გარყენილია.

ამით მე ის-ქი არ მინდა ეს მოქი, რომ ჩვენს ახალგაზდასა ვი შეიპოვებოდნენ ამისთანა ნამუსუნ-ხელაღებულები. საუბედუროდ, მოიპოვებინან და საკმაოდ მოიპოვებინან. მაგრამ საქმე ის არის, რომ ავტორი გვეუცხება,—ამთ გუნდს არ ვუთენის ახალგაზდა ალექსი ბერიძე, რომ იგი განათლებული და პატიოსანია. ავტორი გვეუცხება—კი კაცი იყო ბერიძე, მაგრამ საქმიეთ-ქი ყმაწვილი ისე არჩინდა სტრის ყელსა თავის საყვარელს ქალს, თითქო აქ არა ამბავი-არა. პატრეს სტრეს და უუფიან თითონ ბიბლიური და ისეთს დღეს-ქი აყენებს თავზედა, აბიბურებს, რომ კაცმა თავის საყვარელი ცოლს უნდა დაითხოვოს სახლოდ, თითონაც ევლარ გუფურსს შეუსარებას, ჩავარდეს ქლექად და თან გადაწყვეს, ავტორი გვეუცხება—ბერიძემ რა იკოდა, რომ ასეთი ბოლო ექნებოდა იმის სიყვარულსა.

სწორე მოგახსენოთ, ჩვენ დღესაც არ ვთქვით, რათა ჰქონდა ასეთი მოულოდნელი ბოლო ამ სიყვარულსა, რომ დააძლევდა ბიბლიური, რად პირიკაცა კაცმა თავი ნიკოს გარდაცვალების ამავზე; და უფრო ის გვაკვირებს, რომ ააღებინა ბერიძეს ხელ-

ში რეველიერი და რამ მოაკლევინა თავი. ეს საკითხებიც უტყველად მოგაგებათ უნახე, თუ დაიკვირებთ, რა-ცე ავტორი გვიმხრობს მათზე.

იტყვით—პატიოსანი ადამიანი იყვნენ და მაშ რა უნდა ექნებოდა, მეტადრე კატლასა და ბერიძეს, რომენდნი ამ ამის მიხვსენი იყვნენო. სა-დალური პატიოსნება, როდესაც ბერიძე და კატო სრულებით უბრძოლველად, არჩინდა იპარაგებდით დიდი ბიბლიურის ბედნიერებას? რომელი პატიოსნება, როდესაც ბერიძეს უფსკრულოთან მიჰყავს ქალი და ხელს ჰკრავს, აწილებს უფსკრულს საზოგადოების თვალში, უფსკრულს სახელსა და ამის სამაგიეროდ ხელდას არ იმჩინებს, ფიქრად არ მოსდის, ისე მოაწყოს გარემოება საყვარელის ქალისა, რომ იმისი ნამუსო მინც შეუტენებოდა დარჩეს. ერთორჯელ მოლაპარაკება რა არის ბიბლიურთა, ესე-ქი არ მოსდის თვალში, რომ სკადლს და ეგებ შვერდობიანად მოავგაროს ქალის საქმე, რომ არც ბიბლიურს მოუკლეს გულს და არც კატოს მოხმალს დღეს. ამისთანა კაცენ ავტორი გვეუცხება, რომ მკედარი ნახა, რეველიერი იყო აწილწილი. ჩვენის აზრით, თვითონ უფროა ჰქონა რეველიერი, თორემ თუ ბერიძე მართლად პატრისანი კაცი იყო, ხომ არც იმით დღემ ჩავიგებდა მეგობარს ბიბლიურსა და თავის საყვარელ კატოს. ვერ საქმეს ნამუსიანად მოავგარებდა, შეეცებოდა მინც და შემდეგ მიეცემოდა სიყვარულის ნეტრებას. რა-ქი იმას ხელი არ აუქნა-

არ გამოჩნდილიყო და არ შეეცო-
ბინებინა პოლიციისთვის ავაზაკ ღე-
ლიანველიის საქციელი. ამ ყაზაკ ღე-
ლიანველი დედაკაცი დაბატონებულია
და იმისი საქმე გარდაცემული აქვს
სასამართლოს გამოამძიებელს.

უცხოეთი

სამარინადმი. ამ დღეებში სოფრ-
კეთის დამუშავებას ვალდებულნი
არაა პოლიტიკურად დასაჯებულნი,
რადგან სამარინადმი ფული იმისთვის
ტრანზიტის საქმეთა მოსაწოდებლად. სავა-
ლანობა პოლიტიკური დიდმა მოწინააღ-
დეკემ პრეზიდენტს, რომ ქვეყანა
თავისუფალია და მისთვის ყველაფერი
ჩვენი ძეგა მან შემოკავებოდა. გარე-
შე სავალანობა პოლიტიკური სულ-
და რუსი შეკრებილი. აქვრ 14 წელი
წადა სულ იმის გამო, რომ ტრანზიტის
თავი დაჯანსაღებული. დანსსანსი საქმე,
სულ დაჯანსაღებული, მიუგონებოდა სიტუა-
ციის და სულად გავსასხივებოდა, მე-
ტი ვიტყვით — განაგრძო პრეზიდენტი,
რომ სულად ჩაეკეთებინა და სან-
ტარულია თითო ტრანზიტის ქვეყანა.
შე სავალანობა პოლიტიკურად არა დასა-
ჯებულნი. ტრანზიტის თავი თავივე ვერ გამო-
ყვება და ჩვენ რა სიანი უნდა მოე-
კრებინა, ჩვენგან რა უნდა იყოს. ამო-
ბუნ, ქვეყნების მიუგონა, მოგზავრობა
უმსაყვეაჯგონის განუბნის განსხივს და
განუბნისათვის გარდა. მე მოგონა,
რომ ვეკრე გარე დამუშავებისათვის
და მისთან ვეკრე, რომ მიუგონა ჩვე-
ნი ვალდებულება არა დაგება და არ გადსა-
წადეს ტრანზიტში. ამასვე გავსასხივებო-
დასათვის თურმე: ან სარგის შეტრე-
ბა თუ განაბნა, გე შეადგინა გარე
სარგისი.

მაგრამ ბევრად სავალანობა სიტუა-
ცია ამავე საგნის გამო ახივს ენა-სეო-
ბისათვის ფრეზილას. ენა-სეო-ბისი ამტკა-
რება, რომ სავალანობა პოლიტიკურად და-
ჯებულნი მისტრებს და მისარგანებელ სარ-
გისებს ენა-სეო-ბისი. სულ შეკრებილი ფრეზი-
ლასათვის განადიდების საქმეს და სულ
ფრეზილასთა მიერ სარგის, რომელიც
საქორას სავალანობა პოლიტიკურად და-
საჯებულნი. მაგრამ ფრეზილას იხე დასარგისად
თავისი სიტუა, რომ მიუგონა ვალდებუ-
ლებად: მე რომ სავალანობის სან-
ტარულია და სარგისისათვის ვეკრე,
შე რომ ჩვენგან, რა სანტარულია დღეს
ერა ჩვენსა და ტრანზიტის და თან-
ეკრე და მისგან არის, ყოველ
მისეკრებისათვის დასარგანებელი, სრულ-
დადა ვალანობა და დამუშავებული
შეკრებილი მომავლად და მისგან. (ამასვე
მისეკრებისათვის და შეკრული დასის მომ-
არენი ტრანზიტის სარგის). ფრეზი-
ლას ბისარგის გავსასხივებოდა და სულ განა-
გრძო:

«საქმე ას არის, რომ ჩვენს, ფრე-
ზილას გავსასხივებოდა ფრეზილას, მაგრამ
თავი არა, როგორც ფრეზილას, რომელიც
თავისთავი თავი ყველაფერი უკე-
თისად მისგან და სულ იმის სარგ-
ილად, რომ სარგის არა მისგან, ივე-
სონ და იტრანზიტის (დიდა ტრანზიტის
ისმის). ჩვენ მარტო სიტუა-ცია არ
გაუგონარს დიდი, გაუგონარს გაუგონარს,
ჩვენ თავი არ მოკვდება და არა გულ-
გულიანობა. ყოველს დანს-ბიებისსა გსმ-
რობთ, რომ ისეთი ინდივიდუალები არა
გამოკარგებოდათ სოფლში, რომელიც
მიუგონა ვრდობს და მისთვის, საქმეს
დავრებს, ვალანობს და ვალდებუ-
ლებას»

ათასს და ათა ათასს, თოვან-ბარ-
დისსეკრების ყველას (მშენებელად და-
სარგის). ან ყველა ეს სავალანობა გავსას-
ხივებოდა და ამიტომ ჩვენს გავსასხივ-
ებოდა და ვიტყვით, რომ მომავლად:
«ჩვენსარგის არის დიდი».

წერილი აზიები

— სულად ვეკრე მტკად დასწე-
ლებულს ბარგის მიუგონა ტრანზიტის
და დანს-ბიების მიუგონა არა და მის-
განის და გამობრუნების. ესეა ტრ-
ანზიტის თავის დანს-ბიის და მისგან-
გებას სარგისს თურმე.

— გავის სსსამართლოს გარდა-
ცემული დედასი, რომელიც დანს-
ბიების ღრუბნს მიუგონა, გავსასხივ-
ებოდა. ღრუბნს მიუგონა ვრდობს
სიტუაში წერილი დამუშავდა და მის-
განის უნებუნად მოსამართლეებს სან-
ტარულს და ჩვენსარგისს დადგინა-
თავის. «უბრავისადე მტკად ბერა ვა-
სეკრის დანს-ბიისათვის, ვასეკრის,
რომელიც პოლიტიკურად განადიდ-
ებულს ვალანობა გავსასხივებოდა და ამ-
იტომ დაჯანსაღებულია ვეკრე, — სწე-
სი მიუგონა — რომ ანისათვის პოლიტიკურად
დასარგისის თავის ვეკრე და თავის
თავის».

— მისგან ვეკრე გავსასხივებოდა
ტრეზების სარგისს მიუგონა სარგის-
ბისათვის.

— ინგლისის ქვიშის ერთ ვეკრე
სარგისს დამუშავებისათვის იმისთვის,
გის დასარგისს მისგან და შეტრეზულს
გის სარგისს გაიკავებს. ამ ქვიშის მო-
სარგისის ისეთი სანტარული, რომელიც,
თუ ახივს, მიუგონარს სარგისსათვის
სარგისს რომელიც სარგისს.
მისგან, წარმადგინეთ, სარგისს
გეკრე და სულ უნებუნად სარგისს
შეკრე. მისგან ახივს რომელიც ამ სან-
ტარულს და სარგისს ასე ვეკრე,
რომ სარგისს მიუგონარს სარგისსათვის,
რომელიც სარგისს ეკრე, მისგან
სარგისს ვეკრე.

— ვეკრე სარგისსათვის 250
სარგის-სარგის ვეკრე. ამისათვის
თითო სარგისს და სულ სარგისს
გასარგისებს. ასე რომ ვეკრე მის-
განის სულ არა სარგისს ათასს
დასარგისს. თ. ბისარგისს და
გარე მისგან ყველა სარგისს რომ
ვეკრე, რომელიც ვეკრე ვეკრე,
12 დღის სიტუა უნდა ქვიშისათვის
ამის გარდა ფრეზილას მტკად მიუგონა
იტირანობა, რადგან თითოეული დიდი
გარე ქვიშის სარგისს ვეკრე
სარგისსარგისს, გ. «Daily News»-
ისმის, რომ ყველაფერი მტკად
სარგისს ვეკრე ვეკრე, რადგან
ამ ვეკრე შეკრებისათვის ყოველ
წელიწადს ბისარგისს და ვეკრე
სარგისს ვეკრე.

დეკემა

12 თებერვალი

პეტროპოლისი. გამოცხადებულია
შედეგი უმაღლესი ბრძანება: სახა-
ნობა თეატრების და იმ თეატრებში,
რომლებიც უბრალო ხალხი და-
დის მტკად ფასის გამო, შესაძლოა
წარმოადგინონ ცენტრის მიერ ნება-
დართული ბიეტი, მხოლოდ იმ პი-
რობით, რომ ისინი შეწყვიტებულ-
ნი იქნან ბიეტის უმაღლესი ბრძანებ-
ის

ლობის მიერ. თეატრების პატრონ-
ები ყოველს თითოეულს შემთხვე-
ვაში უნდა დავიკონენ პიესების ავ-
ტორებს და მისარგანებლებს.
ამაზობა, რომ ხვალ სანტარული-
თა საბჭო განიხილოს საპოლიტიკო
რეფორმების პროექტს, რომელიც
უნდა შემოიღონ ბალტიის ზღვის
ნავიარაზების მი პროექტის და-
ნით პოლიტიკის მომხრეები და
ინიშნებინა ამორჩევითა არა, არა-
მედ საყოველთაო წესით, თემის
უფროსებმა უნდა აღასრულონ პო-
ლიტიკის ზოგიერთი ვალდებულება.
პირველს ხანში პოლიტიკის შეინახეს
თავის ხარჯით ხანში, შედეგ-
ის ხარჯი უნდა აღასრულონ საზოგადო-
ებამ უნდა იყოს, ვეკრე და სარ-
გისათვის არაერთი გარდასახად
არ გარდაიხიან.

ხარკი. საადგილო-მამული ბანკი
1887 წელს 900,000 მანეთი
წმინდა მოგება ჰქონია. ბანკი ღივი-
დენდ იძლევა 14% -ს.

პარიზი. აქაური გავსასხივებოდა
სამინისტრო, რომ დევნილი
სამინისტრო შესაძლოა დარჩეს
თავის ადგილზე მხოლოდ იმ დრო-
მდე, ვიდრე ბიუჯეტის საქმე გადა-
ყვებოდა.

13 თებერვალი

პეტროპოლისი. უმაღლესად ნაბრ-
ძანება: სანამ სანტარული საბჭო
შეუდგებოდა ფინანსთა სამინისტროს
აზრის განხილვას, რომ ნება-დათუ-
ლი იქნას ქალაქის ფული დასარგის-
ება ოქროსა და ვერცხლის ფულზე,
ეს აზრი უნდა განიხილოს რჩევი,
რომელიც უნდა შესდგინოს საბჭო-
კომიტეტის წარმომადგენლებთან;
ორი წარმომადგენელი პეტროპოლისის
კომიტეტისაგან უნდა იყოს, ორი
მოსკოლისაგან, და თითო წარმომად-
გენელი კიევის, ნიჟნი-ნოვოროსკის,
ვარშავის და კრევის კომიტეტები-
საგან. აგრეთვე ამაში მონაწილეობა
უნდა მიიღოს სანტარული ბანკის
მმართველმა და სარგისსა და
მართის დირექტორმა.

იმ ხმის გამო, რომელიც გავსე
«Вирж. Вѣд.»-მა გამოაცხადა, რომ
აღდგენილი იქნას ოქროსა და ვერც-
ხლის ფულის ხმარება, «Journal
de St. -Petersbourg»-ი ამბობს: ამ
ამბავს იმ მნიშვნელობა არა აქვს,
რომელიც უნდა ჰქონდეს «Вирж.
Вѣд.»-ს აზრით, მით უფრო რომ
ამ გავსეთ არაერთი განწყობილება
და ურთიერთობა არა აქვს ჩვენს
ფინანსო უწყებთან და სანტარული
წინაა არა სანტარული წარმომადგენ-
ეკრე. მარტო ის ამბავი, რომ ეს
პროექტი უნდა განიხილოს ცალკე
კომისიამ საბჭო კომიტეტის წარ-
მომადგენელთა თანდასწრებით, რო-
მელიც თავს მოაყრის მხოლოდ 17-ს
გეკრე, რომ სანტარული ხმარება
ექტს აზრად არა ჰქონია მიუცა სა-
ხელმწიფო რჩიის გეზების საზოგა-
დობათათვის უფლება ქალაქის ფუ-
ლი აწარმოებოდა ოქროს, ვიდრე თუ
კურსის მიხედვითა.

ში, როდესაც სახლავ გარედ იმი გა-
მოუხდა რუსეთის ფონდებს, გამო-
ცხადებული იყო, რომ ფინანსთა სა-
მინისტროს მტკად ვანახება აქვს
შესარგისი ყველა ვალდებულებანი
სარგის-გარეთ მოვალეა წინა-
მის აქედ ისეთი არაერთი მომხარა,
რის გამოისობითაც ფინანსთა სამი-
ნისტროს უნდა შეეცვალოს თავისი
წინააღმდეგი აზრი. სამინისტროს აზ-
რი იგივეა და ამიტომ ვეკრე სარ-
სრულიად უსაბუთოა, რადგანაც ვე-
ხვებთ არაერთი ნაშედეგი ცრება
ასა აქეთ.

პეტროპოლისის ბიუჯეტი 12 თებერვ.

წელი	გადასახად	გადასახად	გადასახად
1887	1888	1889	1890
სეზონალური სტრ.	9 45		
ტრანზიტის ეკონომი	190		
მართალი ვერცხლის	1 36		
5% პრემია მონა- განის სანტარული		263	
— შიროსი		246 1/4	
კომისიის ხარჯი		98 1/2	
ქვიშის ხარჯი		98 1/2	
ტრანზიტის სარგის- ის ნდობის სარგის			
გადასახად			

სია საქმების,

რომელიც უნდა განიხილოს საბჭო
ორ მამათს, 15 თებერვალი.

- 1) მოსკოვის სოფლის კომისიის 1888
წლის ანგარიშზე და გავსების აზრი.
- 2) წინააღმდეგ ქვიშის თავის, რომ ორი
დამუშავებული მომართო და ვეკრე ტრე-
ლისის სარგისს სანტარული ხარჯის
შეკრებისათვის.
- 3) მოსკოვის გავსების: ანგარიშს ქა-
ლაქის განმარტებული კომისიის 1887 წლის გან-
მარტება და ნარგის-ადრეცვა 1888
წლისათვის.
- 4) მ. ამბავის აზრი, რომ გადასინ-
გული სასტრუს 15 თებერვს 1887 წლის გარ-
დაცემული იმის შესახებ, თუ რა ადგი-
ლი აზრით უნდა დასარგის-
სა.
- 5) მოსკოვის გავსების, რომ 1888
წლის განმარტებაში დაავლდა სახარგო
შეკრე.
- 6) მოსკოვის გავსების: რა დაიხარება
და რა შედეგი სარგისს.
- 7) მოსკოვის სოფლის კომისიის: რამ-
დენად ალბათა ხარჯი შემოსავლის 1887
და 1888 წლების განმარტებაში.
- 8) მოსკოვის გავსების საბჭო საუ-
ბის განმარტებისათვის.
- 9) მოსკოვის გავსების, რომ დასარგ-
ისათვის იქნას შეკრული ფული და გავსების
ის მიხედვით განმარტების, რომელიც ჰქონ-
და შემოსავლად დასარგის-
სარგისის კომისიის აზრი ამ სარგისს.
- 10) მოსკოვის გავსების, რომ მომუშა-
ვი მიუცე და გავსების დაინიშნოს ცალკე
ადგილის (უკველად 36 მისინი უნდა
დასარგის).
- 11) ტრანზიტის პირველი მარგის სა-
ზოგადოების ოქროს მარგისს დასარგის-
გარეკრებს და პირველათვის თავ-
მის განმარტების შესახებ, და აზრი ანაზრედ
გამოცხადება.
- 12) მოსკოვის გავსების გავსებისათვის
და არუთიანის დავის გამო სანტარული.
- 13) ოქროს პრემია ვერცხლის, რომ
სოლო და ნესტარული განმარტების ქა-
ლაქის არხის სანტარული გამოისობითა.
- 14) ოქროს სარგისს ვეკრე, რომ შე-
კრე 1885 წლის ღრუბნის დასარგის-
ის გარდასახად.
- 15) ოქროს სარგისს მისარგისის, რომ
იმის სარგის 1885 წლის ღრუბნის გარ-
დასახად არ გამოკრეს.
- 16) ოქროს სარგისს ვეკრე, რომ
ხელ-დასახად იქნას დასარგისი იმისი მა-
მული და ამას გარდა განმარტებული
იქნას დასარგის-
17) ოქროს ნაღობის სარგისის სო-
ლისის ოქროს მარგისის, ვეკრე ნარ-
გისის, რომ ვეკრე თავის და სარგის-
ისადა ქვიშის ვალანობა.
- 18) სარგისი მალიკ ხანისათვის გამო-

სარგის, რომ ფრეზილას ვეკრე და სარგის
მოკრე.

19) ოქროს დავის არხისათვის, რომ წე-
მის ნაღობებს სახლი დაინიშნოს.

20) ოქროს აკორ და დიდი-გონის,
რომ სარგისი მომარტებული 1876 წელს გამო-
მული სასული ქვიშისათვის.

21) ოქროს ვეკრე პრემია-გონის,
რომ ხელ-დასახად იქნას ჩემი სახლი და-
სარგისი და დასარგის-
შეკრე.

22) ოქროს ვ. ნინო ერისთავის, რომ
უკანონო იქნა დასარგისი ჩემი მამული
1885 წლის ღრუბნითა.

23) სარგისი ოქროს მარგისის გამო-
მული, რომ გამოცხადებულს სარგისს
გადასახადებისათვის უნდა მოხარო.

24) ოქროს ნაღობისათვის სარგისს
ნესტარული, ოქროს ვეკრე, რომ ხელ-
დასახად იქნას დასარგის-
გარდა განმარტებული შეკრებისათვის.

25) ოქროს ვეკრე, რომ ხელ-
დასახად იქნას დასარგის-
რომ გამოცხადებულს დასარგის-
გარდასახად.

26) ოქროს ვეკრე ვეკრე, რომ
უკანონო გამოცხადებულს დასარგის-
დასახად.

27) ოქროს სოლო კირავის, რომ
იმის მიხედვით განმარტებული იქნას
გარდასახადებისათვის.

28) აზრი მ. ამბავისათვის, ვეკრე
გონის, გარგისის, ვეკრე და ანაზრედ
სა, თუ რა უწყობა სარგისს ცხენის რჩიის
გარგისს.

29) აზრი მ. იანსონისათვის, რომ გამო-
ცხადებულს იქნას ანაზრედ.

30) ოქროს ქვიშის ნარგისისათვის
სარგის, რომ სარგისს ვეკრე და ანაზრედ
მისი და ანაზრედ დასარგის-
ქვიშის ფულიც ვეკრე ქვიშის სარგისისათვის.

31) ოქროს არუთი ნაღობისათვის,
რომ იქნა გამოცხადებულს დასარგის-
გარდასახად.

32) ოქროს ვ. ვალანობა ვეკრე, რომ
ხელ-დასახად იქნას იმისი მამული დასარ-
გისს.

33) მოსკოვის გავსების იმ 6 გეზის
სარგისის გამო, რომელიც ანაზრედ, რომ
1885 წლის ღრუბნის მიხედვით იქნა
დასარგის-
34) მოსკოვის გავსებისათვის სარგის-
ის განმარტებისათვის ანაზრედ ანაზრედ და
მისთვის მოგონება.

დასარგისი სარგისს 7/1, სააზრედ

საკონტარული- ცნობანი

ქვიშის აქედ ჩემს (1888) წელიწად-
ქვიშის შესახებ **7396**.

ქვიშის იმ დიდი ქვიშის **მ-14**.

ქვიშის ქვიშის **480** წე-
ლი. ამის ქვიშის **1408** წე. და თავის 1940 წე-
ლი. ანაზრედ ქვიშის **მ-4**.

ამის ქვიშის **44** წე-
ლი. და თავის 1844 წე. და თავის
2376 წე.

1888 წლის ხელ-დასახად — 25.

თებერვალი 29 დღის არის

14 დღე ვერა. ღრუბნის კირავის
და აქტივობა, კოლო. ვეკრე. სო-
გის. მიუცე ფული (ტრანზიტისათვის)
მისეკრე. მ-13 რჩევი თვის ვეკრე-
სარგისის, 1305 წე. ვეკრე. —
შეკრე **12—13**. ტრანზიტის მ-13
6—40, ჩემი **5—47**, მიუცე **15** დღისა.

15 დღე ორმამათი. მოკრე. იმ
სიტუა. კოლო. ვეკრე. სოგის. მის-
გის. მისეკრე. მ-14 რჩევი თვის ვეკრე-
ვალანობის, 1305 წე. ვეკრე. —
ტი შეკრე **12—13**. ტრანზიტის მ-13
ამის **6—38**, ჩემი **5—48**. მიუცე
16 დღისა.

განცხადებანი

ქ. გორტი, სობორის ქვიშის,
ვაპალი

ქართულის წიგნის მალაზია.

ყველა წიგნი გამოცემული შე-
კრე გამოცხადებისათვის თვისი გა-
მოცხადებისათვის კომისიითა.

(5—2) კონსტანტინე ტყეპაძე

